

Nuoraidráđit oahpahit nuoraidráđiid

Dokumentašuvdna čeahkkaneamis Kárášjogas geassemánu 2022

SISDOALLU

Čoahkkaneapmi Kárášjogas geassemánu 2022	3
Vuostáiváldin Bufdiras ja čanastupmi ON mánáidkonvenšuvdnii	4
Čanastupmi Kárášjoga politihkalaš láidesteadjiide	6
Nuoraidráđđi Álttás	8
Hámmerfeastta modealla	10
Nuoraidráđđiid cavgileamit eará nuoraidráđđiide	12
Oasseváldiid vásáhus Kárášjoga čoahkkaneamis	14

Redaktevrrat:

Trine Lise Hoffmann
trine-lise.hoffmann@bufdir.no

Christian Hellevang
Christian.Hellevang@ks.no

Teaksta:

Haidi Bersanoca ja
Thea Bjørnstad,
Nora Dahl Aspheim lea redigeren

Govat:

Haidi Bersanova ja
Thea Franck Bjørnstad

Gráfalaš hápmi:

Bly.as

Jorgaleaddji:

Karen Anne Buljo

Almmuhan jahki:

2022

Deaddileapmi:

1. Deaddileapmi, 2022

ISBN 978-82-93866-19-0

Čoahkkaneapmi Kárášjogas Geassemánu 2022

**Bufdir ja KS bovdeje nuoraidráđiid Kárášjogas,
Álttás ja Hámmerfeasttas oassálastit oahpahallat mot
jođihit nuoraidráđi.**

Dát lea vuosttaš čoahkkaneapmi nuoraidmielváikkuheami suorggis,
ja ulbmil lea oahpahit nuoraidráđiid, nuoraidráđiid ovddas.

Lágideaddji ulbmil lea nannet nuoraidráđiid duohta mielváikkuheami buoret
organiseremiin, oahpahemiin ja systematiseremiin sin bargguid.

Maŋŋil nuoraidráđiid lágadeami dan ođđa giellalágas 2019s leat olu
ođđa álggahuvvon nuoraidráđiid. Man muttus struktuvra, organiseren ja
oassálastin lea rievddada olu miehtá riika.

Muhtun gielddain lea nuoraidráđi leamaš guhkit áiggi, muhto máŋga
gieldda eai leat vel ásahan dan. Dat ii leat dárbu visot ođđasit hutkat juohke
ođđa álgi nuoraidráđis.

Čoahkkaneami ulbmil lea vásáhusaid juogadit, oahppomomeanttat
ja vuogádagat mot hukset dakkár nuoraidráđi mii doaibmá bures.

Dán gihpagis lea čoahkkáigeassu dain deháleamos momeanttain
čoahkkaneamis, ja mii sávvat ahte dát movttiidahtta eará nuoraidráđiid
ja olbmuid geat barget nuoraidráđiid váikkuheamiin.

Dearvvuođat

Haidi Bersanova ja Thea Franck Bjørnstad, hárjehallistudeanttat

Vuostáiváldin Bufdiras ja čanastupmi ON mánáidkonvenšuvdnii

Bufdir, lágideaddji, sávái bures bohtima čoahkkaneapmái ovttas KSain. Ulbmil čoahkkanemiin ja ovttasbargguin lea oahpat ja movttiidahttit nuoraid mielváikkuheapmái miehtá riika. Bufdir deattuha nuoraid mielváikkuheami dehálašvuoda. Dát lea fakkastuvvon ONa mánáidkonvenšuvnnas ja Grl # 104.

ONa mánáidkonvenšuvdna lea internationála šiehtadus mii definere viidát mánáid rivttiid ja friddjavuođaid. Mánáidkonvenšuvdna addá mánáide erenoamáš juridihkalaš árvvu ja sihkkarastá buot mánáid vuollil 18 jagi ja sin politihkalaš, ekonomalaš, sosiálalaš ja kultuvrralaš rivttiid. Konvenšuvdna inkorporerejuvvui norgga láchkii 2003s olmмоšvuoigatvuođalágas 2, ja lea ovdasadji ovddabealde eará lágaid. Dat mearkkaša ahte dakko gokko ovdamearkka dihte – čájjet oahpahušláhka dahje mánáidláhka addá mánáide heajut gáhttema go mánáidkonvenšuvdna, de lea mánáidkonvenšuvnna jietna mii galgá deattuhuvvot. Konvenšuvnnas leat 42 artihkkala ja njeallje váldoprinsihppa.

Artihkal 2: li-vealaheapmi

Artihkal 3: Mánáid buoremusa

Artihkal 6: Riekti eallimii ja ovdáneapmái

Artihkal 12: Máná riekti dadjat iežas oaivila ja gullot.

Bufdir deattuha ahte ONa mánáidkonvenšuvdna lea hui dehálaš go bargá nuoraidmielváikkuhemiin ja nuoradráđiiguin. Dan sivas go buot stádat leat fátmastan mánáidkonvenšuvnna ja fertejit čuovvut dan, de lea mánáidkonvenšuvdna mii deattuhuvvo go barggadettiin nuoradráđiiguin ja nuoraidbargguiguin. Kárášjoga čoahkkaneamis deattuhuvvui dárbu bidjat fuomášumi mánáidkonvenšuvnna ektui otná barggus nuoradráđiiguin, ja oahpus dien ektui go galgá álgit álbmotválljejuvvon áirrasin.

►
Nuoradráđiovdasteaddjit ánggirusše juohkit vásáhusaid ja oažžut ođđa ideaid maiguin bargat viidasabbot Kárášjoga čoahkkaneamis.

Bufdir deattuha ahte ONa
mánáidkonvenšuvdna lea
hui dehálaš bargojoatkimiin
nuoraidmielváikkuhemiin ja
nuoradráđiin.

Čanastupmi Kárášjoga politihkalaš jodiheamis!

Čoahkkaneapmi Kárášjogas álggii liekkus bures bohtin sávaldagain Kárášjoga várresátnejodiheaddji John Nystad bokte. Várresátnejodiheaddji á girušai go muitalii nuoraidráđi dehálašvuoda suohkanis.

Dat lei várresátnejodiheaddji John Nystad guhte álggahii barggu oažžut nuoraidráđi Kárášjogas, ja guhte lea láchán ovttasbarggu KSain ja Bufdirain. Nystad muitala ahte ovttasbarggu álgu lei soaittáhagas, ja lei hávskis deaivvadeapmi muhtun eará fierpmádatovttasbargguin mii fuomášuhtii su daid vejolašvuodaid ja vuoittuid birra mat leat nuoraidráđis. Dát lei álgun nuoraidráđis Kárášjogas mii lea dál lea leamaš jodus 6 mánu. Ovttasbargguin lea suohkan oahpásmuvvan daid vejolašvuodaiguin mat gávdnojit doarjjan ja ruhtadeapmin feara makkár doarjjaortnegiid bokte. Suohkan lea ožžon ruhtadoarjagiid ja juolludan lea rusttegiid BUAi. Oanehis áiggi ovttasbargguin KSain ja Bufdirain leat sii juo olles leahtuin lohkame rusttegiid, ja ságastallame nuoraiguin kártet makkár rusttegiid sii háliidit.

Várresátnejodiheaddji giitá go KS ja Bufdir válljejit ángiruššat Kárášjogas, ja sávvá ahte dát ovttasbargu joatkkašivččii. Son geahččá ovddasguvlui ja háliida oahpat ja ovdánahttit nuoraidráđi barggu ovttas. Nystad oaidná earenoamáš dehálažžan nannet nuoraidráđi barggu alimus dási báikkálaš politihkas. Dat lea dehálaš duohtandahkat nuoraid sávaldagaid, gozihit respektta ja searvadahttima daid áššiiguin mat gusket nuoraide.

► Čoahkkaneamis biddjui áigi ovttasbargu bihtáide ja vásáhuslonuheapmái.

Ángiris nuorat čoačkaneamis Kárášjogas

Nuoradráđđi Álttás

Álttá nuoradráđi jodiheaddji Johann Magnusson ja nuoradráđi miellahttu Reina Svaler juogadeigga iežaska vásáhusaid Álttá nuoradráđiin Kárášjoga čeahkkaneamis. Mot nuoradráđđi sáhtta sajáiduvvat politihkalaččat ja hálddahuslaččat, mot sáhtta dárkkistit ahte nuoradráđđi oažžu áššiid sisa ja mot sihkarastá buriid rutiinnaid ledje muhtun dain temáin maid digaštalle.

Nuoradráđis Álttás leat 16 ángiris nuorramiellahtut gaskal 14-19 jagi. Viđas dain nuoradráđi miellahtuin leat mielde muhtun nuoraidlávdegottis mii deaivvada oktii mánnui. Nuoraidlávdegoddi doaibmá dego stivrran nuoradráđis, čilgejit nuorat Álttás. Olles nuoradráđđi deaivvada guovtte gearddi jagis. Čeahkkimiid dollet nuoradráđi iežas kontuvralanjain, maid sáhttet geavahit vaikko goas. Nuoradráđi ja nuoraidlávdegotti válljemiin de deattuhuvvo sohabealledássetvuolta ja representatiivvalášvuolta, nu bures go lea vejolaš.

Go ođđa miellahtut válljejuvvojit, johtet ovddeš ráđđemiellahtut skuvllaid mielde regionnas juohkit dieđuid ráđi barggu birra ja rekrutteret ođđa ángiris miellahtuid. Geassemánu 2022 lea dat ođđa nuoradráđđi sullii mánnosaš. Áššelisttus dan maŋemuš áiggi lea lunddolaččat biddjon fuomášupmi mot vállje ja konstituere ráđi.

Árra searvadahttin ášševuojeheamis

Nuorat loktejit dan ahte lea dehálaš searvadahttit ášševuojeheamis nu árrat go vejolaš. Jus áššit beare maŋjit ráđđái, leat geahpeduvvon dahje dat albma mielváikkuheapmi dakkár mii ii gávdno. Viidásabbot deattuhedje ahte lea

dehálaš politihkkárat váldet vuhtii maid lohpidit – eai ge dušše nivkkut ja moddjá dassá go galgá jjenastit.

Álttá nuoradráđi ovddasteaddjit leat hui duhtavaččat Álttá gieldda sátnejodiheaddjiin Monica Nielseniin. “Son dávjá boahdá čeahkkimiidda, juogo danin go leat gelddolaš áššit maid digaštallat dahje daningo son háliida čilget juoidá”, muitala Álttá nuoradráđi jodiheaddji Johann Magnusson. Sii dovdet alddiineaset lihku go lea nu rabas ja searvadahtti sátnejodiheaddji geainna ii leat váttis hupmat.

Rutiinnat ráđđái

Nuoradráđis Álttás lea dasa lassin stáđis čáli ja kontáktaolmmoš John Harald kulturhálddahas. Son veahkeha sin praktihkalaččat ja váruha ahte rutiinnat mannet nu mot galget. Jus ovda mearkka dihte muhtun dain miellahtuin ii sáhte boahit, de veahkeha son gohčču muhtun sadjásačča. Miellahtut deattuhit ahte nuoradráđđi lea sorjavaš muhtun čállis mii sáhtta sin veahkehit proseassaiguin. Go bohtet váttis áššit áššelistui, lágida čáli ahte

Nuoraidráđit juogadedje vásáhusaid daiguin áššiiguin maiguin barget ja mot oažžut reála mielváikkuheami.

bohtet hálddahusas olbmot geat sáhttet čilget áššiid ja ahte ráđi miellahtut besset jearrat.

Álttá nuoraidráđi áirasat muitalit maid ahte sin rutiinnain lea fásta čoahkkinkaleanddar mii sihkkarastá diehttevašvuoda. Čoahkkimat biddjojit ovdal bajásšaddan, kultuvra ja searvadahttin Váldolávdegotti, vai sii besset geahčadit áššelisttuid ja buktit cealkámuša. Nuoraidráđi jodiheaddji Johann ja John Harald geahččaba ovdalgo čoahkkimat álget, vai leaba ráhkkanan ovddalgihtii. Miellahtut sáhttet maid boahit válljenčoahkkimiidda, ovdagotti- ja gielldastivračoahkkimiidda hupmanvuogatuodain jus leat muhtun áššit mat leat sidjiide dehálaččat. Dasa lassin lea sis diehtjoavku/messengerjoavku gos ráđi miellahtut sáhttet sáddet sisa áššiid maid ieža háliidit galget váldot bajás. Dat vurdujuvvo ahte miellahtut leat ángirat čoahkkimiin.

Bargat fievrovildudan kultuvrrain Álttás

Dáid maŋemuš jagiid lea nuoraidráđi Álttás bargan olu áššiiguin. Álttá iežas

nuoraidráđejojdiheaddji Johann Magnusson muitala luodda- ja johtolatsihkarvuoda barggu birra. Álttás lea hui garra fievrovuoddjin kultuvra ja veagat mat vudjet lobihis divvojuvvo mopedaiiguin. Dál lea šaddan stuora váttisvuohtan lobihis gilvvohallan mohtorfievrruiguin viesuid gaska gos olbmot orrot. Diet fáddá lea gerdon mánggaid nuoraidráđiide, ja mot sihkkarastit oadjebas skuvlageainnuid ja stoahkansiljuid leat hástalusat mat jotket. Son muitala maid suohkana ja politiijaid ovttasbarggu birra, muhto maid hástalusaid dasa mot boahit viidásabbot áššiin. Dat leat leamaš goahcamat. Johann ja nuoraidráđi Álttás eai vuollán dan giččus mot oažžut buori, oadjebas ja johtolatsihkárís guovddáža Álttás. Loahpas vásihit nuorat ahte sin guldalit ja sis lea vejolašvuotta váikkuhit mearridanproseassain.

“Min jienat sáhttet leat dat mat gomihit duon dán guvlui. Go lea nuoraidráđi miellahttu de lea dehálaš rolla” loahpaha Reina Svaler, Álttá nuoraidráđi miellahttu.

Hámmerfeasta modealla

Nuoraidráđdi Hámmerfeasttas lea ráhkadan systema iežaset barggus maid leat gohčodan Hámmerfeasta modealla.

Dát systematisere barggu, ja álkibun dahká giedahallat ođđa miellahttomolsumiid. Kárašjoga čoahkkaneamis muitalii koordináhtor Hámmerfeasta nuoraidrádis Astrid Gaup Skancke modealla birra ja sin vásáhusaid. Suohkan ja politihkkarat fertejit respekteret nuoraidráđi luohttámušolmmožin, ja dat ahte miellahtut rádis respekterejit iežaset rolla lea oassin Hámmerfeasta sukseassabarggus.

Ráđi historjá

Hámmerfeasta nuoraidráđdi lea organiserejuvvon dego politihkalaš neutrála orgánan mas lea nuoraid jietna lokten fokusis dan sadjái go jodihit bellodatpolitihkka. Ráđdi válljejuvvo juohke čavčča, ja juste dál leat 13 miellahtu 13-18 jahkásaččat. Válggaid dahket ovttaráđiid skuvllaiguin sihkkarastin dihte ahte buot regiovnat suohkanis leat ovddastuvvon. Ovdal 2015 ledje nuoraidráđi čoahkkimat soaitáhagas ja struktuvrra haga. Sii čoahkkinnaste eahkediid, ja eai lean čoahkkinbuhtadusat seamma dásis go eará álbmotválljejuvvon áirasiin. Maŋnel miellahtuid ja koordináhtora oaččui nuoraidráđdi ođđa čoahkkinlanjaid ráđđeviesus, skuvllain friddjalobi čoahkin ja čoahkkanemiid oktavuodas mii merkejuvvui “politihkalaš luvven” gitta 10 beaivái jahkái. Ovdal ledje nuoraidrádis váttisvuodát čadnon oažžut áššiid sisa, ja oažžut realisttalaš mielváikkuheami áššiin maiguin barge. Dalle easka oaččui koordináhtor ovddasvuojeheami nuoraidráđi suohkana politihkalaš kaleandariin

vai ožžot seammá áššelisttuid, ja nie lassánedje váikkuhanvejolašvuodát.

Maŋnil go suohkanoktiičaskima 2020s ovttahtte guokte nuoraidráđi oktan, ja sii čuoččastit dál sihke koordináhtoriin ja čállin mii dovdo áibbas dárbbaslažžan ráđi doaimma ektui. Dál váldo ráđdi albma duodas. Sii leat oassin politihkalaš kaleandaris ja dat dagaha ahte sii ožžot áššiid árrat mearridanproseassain. Dat lea buktán buriid bohtosiid, ja reella mielváikkuheami nuoraide ja ángiruššama miellahtuid gaska. Nuoraid ráđdi Hámmerfeasttas vásiha ahte sin váldet duodas ja sin jienas lea vuotinvuoibmi. Dálá jodiheaddji Hámmerfeasta nuoraidrádis, Sigrid Kvam Jørstad, deattuha ahte “ Fátmmastit min árrat dasa mii dáhpáhuvá lea dehálaš háhkan dihte dakkár suohkana mas lea buorre bajásšaddat, fiinnis fas máhcat ruovttoluotta, ja fiinnis váldit badjeli”. Diibmá ledje nuoraidráđi finalisttat jagáš nuoraidsuohkan, ja dán jagi válde vuostá fyrtárnbálkášumi.

“Buot mii guoská rávisolbmuide guoská midjiide”

Nuoraidráđdi oaivvilda ahte dat respekta maid sii ožžot suohkanis lea sivvan daidda sukseassahistorjái. Go suohkan guldala sin, ja ahte nuoraidráđdi fátmmastuvvo árrat áššiide lea dehálaš. Ráđdi lea ráhkadahtán iežas čurvestatsáni “buot mii guoská rávisolbmuide guoská midjiide”

“Fátmastit min árrat dasa mii dáhpáhuvá lea dehálaš háhkat dakkár suohkana mas lea buorre bajásšaddat, masa lea buorre máhcat váldit badjelii”

- Sigrid Kvam Jørstad

Dat systematisere barggu, ja dahká álkibun giedahallat daid olu miellahttomolsumiid. Čoahkkaneamis Kárášjogas mitalii koordináhtor Hámmerfeasta nuoradrádis Astrid Gaup Skancke modealla birra ja sin vásáhusaid. Suohkan ja politihkkárat fertejit respekteret nuoradrádi luohhtevašolmmožin, ja ahte miellahtut rádis respekterejit iežaset rollaid lea oassin lihkestuvvamis Hámmerfeasttas.

Organiseren ja čadaheapmi

Hámmerfeasta nuoradrádis lea jođihanteama, miellahtut, várreláhtut, koordináhtor ja lávdegotti čáli. Jođihanteama válljejit rádi miellahtuid gaská, ja lea čoavddan manin nuoradráđdi lea nu gievra Hámmerfeasttas. Jođihanteamas lea ovddasvástádus čoahkkimiid stivret, ráhkkanahttit áššelisttuid, váldit vuostá jearaldagaid ja gozihit ahte buohkat rádis gullet. Astri Gaup Skancke dadjan vuodul lea dehálaš ahte koordináhtor / čáli goziha ahte jođihanteama oažžu doarvái oahpu ja iešdovddu jođihit rádi.

Nuoradrádi miellahtuin lea fásta sadji rádis. Dat mielddisbuktá ahte miellahtut leat geatnegahtton oassálastit. Jus galgá dahkat buori barggu, de lea dehálaš ráhkanit čoahkkimiidda. Dat lea maid guovddážiis ahte miellahtut ožžot oahpu das ahte maid mearkaša čohkkát rádis. Miellahtut rádis maid oassálastet bargočoahkkimiin, ja lea lea vejolašvuolta mátkkoštit sihke olggobeale báikki ja olgoriikkaide. Várrelahtuin lea dávjá unnit

oasseváldinrolla nuoradrádis. Sii dušše dalle oassálastet jus muhtun miellahttu lea diedihan jávkama. Sii leat lihkká miellahtut seammá ládje go dat eará miellahtut, ja sidjiide addo seamma respekta ja stáhtus. Muhtun várrelahtuin sáhttet maid rekrutterejuvvot boahte jagi ráđdi, ja sáhtta ge fievrredit vásáhusaid mot lea rádis leat.

Vai sihkarastet nuoradrádi bures doaimama suohkana ektui, lea Hámmerfeasta nuoradráđdi koordináhtorin, ja muhtun lávdegoddečáli. Sii leat čanastahkan daid eará rávisolbmuide, gozihit praktihkalaš barggu ja doalahit kontinuehta. Muhtun dain vuodđobargguin koordináhtoris lea ráđdeaddin, čuovvulit nuoraid ja gozihit respekta gá sii ovttasbarget politihkkariiguin ja suohkan bargiiguin. Hámmerfeasta koordináhtor nuoradrádis Astrid Gaup Skancke, deattuha ahte lea dehálaš olles áiggi geahččalit buoridit kvalitehta barggus, ja gozihit ahte nuorat bohtet praktihkalaš systema sisa ja ožžot váikkuhanfámu.

Hásttuhit nuoraid ja diktit sin hásttuhit iežaset sihke stuorát ja unnit oktavuodain lea dehálaš. Hásttuhemiin ožžot sii nai vásihit ahte sii sáhttet dahkat rievdademiid. Juohke jagi lágiduvvo loahpaheapmi gos nuoradráđdi čállá jahkediédáhusa maid sii leat bargan ja maid eai leat bargan.

Rehálašvuolta lea dehálaš daningo oahppá ovddeš boasttuvuodain ja vásáhusaiguin.

Nuoraidráđiid cavgileamit eará nuoraidráđiide

Vásáhusaid bokte bohtá dávjá máhttu! Dás vulobealde juhket nuoraidráđit iežaset rávvagiid sihke ođđa ja biddjon nuoraidráđiide.

1. **Speak up!** Allet bala dadjamis maid dii oaivvildehpet. Jus galgá gullot, de ii dárbbat leat nu ahte álo oažžu iežas áigumuša čađa. Muhto dan it dieđe ovdal leat geahččalan. Nuoraidráđit čoahkkaneamis Kárášjogas. Kárášjoga čoahkkaneamis leat nuoraidráđiin olu ovdamearkkat ahte sii leat dadjan oaiviliid ja leat ožžon čađahanfámu.
2. **Váldde oktavuoda!** Koronaepidemiija geažil leat olu čoahkkimat čađahuvvon digitála, ja ii leat mihkkege ákkaid barggu bissehit. Dat lea álki čoahkkanit digitála. Go lea álki čoahkkanit digitála dagaha ahte álbmotválljejuvvon áirasat ja hálddahus eai beasa buktit makkárga ákkaid ahte eai sáhte gulahallat. Mátkošteapmi maid ii leat šat ággan. Váldde maid oktavuoda eará nuoraidráđiiguin ja politihkkariiguin.
3. **Rekrutteren!** Sihke girjáivuohta ja representatiivavuohta galgá vuhtiiváldot, seammás go háliidivččii ángiris miellahtuid. Pizza, bruvsa ja čoahkkinbuhtadusat leat buorit hohkahanvuogit, seammás go nuoraidráđit deattuhit ahte lea dehálaš ángiris miellahtuiguin, earenoamážit go bargu lassána. Dat lea vuogas geavahit skuvllaid reklameret ráđi ovddas ja eará oktavuodaid gos nuorat joreštit.
4. **Márkanfievrrredeapmi!** Leago dis bušeahtta oastit báiddiid, leavggaid ja govvehit buriid govaid? Dat lea hui ávkkálaš go galgá márkanfievrrredit ráđi. Dasa lassin lea vuogas geavahit media aktiivalaččat.
5. **Sierra bušeahtta!** Dat lea vuogas geavahit sierra bušeahtta friddja geavaheapmái. Ávžžuhit bidjat sierra ruđaid mátkkoštemiide lokten dihte áššiid ja oahppat.
6. **Konferánssain oassálastit!** Dat lea olu oahppu fitnat konferánssain. Ovdamearkka dihte KS njunuščoahkkin, Viessobáŋku, nátionála nuoraidkonferánsa.
7. **Álbmoga diibmu!** Leago du suohkanstivrras vejolašvuohta ássiide finadit ja váldit bajás áššiid? Geavat dan. Čohkke daid maid dii imaštehpit ja jerret lobi boahtit muhtun čoahkkimii.
8. **Hupmanvuoigatvuohta!** Leatgo dus áššit maidda lea earenoamáš berostupmi? Mana sárdnestullui suohkanstivrračoahkkimis (vuogas addit sátnejodiheaddjái dieđu ahte háliidat boahtit)
9. **Čuovo politihkalaš čoahkkinplána!** Sihkarastin dihte realisttalaš mielváikkuheami lea dehálaš plánat čoahkkimiid politihkalaš čoahkkinvahkku mielde ja geavahit seamma áššesystema, vai áššit eai leat ollen meannuduvvot ovdalگو ollejit nuoraidráđđái.
10. **Bargga ovttas politihkkariiguin ja hálddahusain!** Dieđe gainna berret hupmat, oahpásmuva hálddahusain, čuovo mielde áššejođus ja váikkuheames olles mearridanproseassas.

Joavkobargu ja máhcahatvearju Mentimeter bijai leaktu vásáhuslonuheapmái.

Oasseváldiid vásáhus čoahkkaneamis Kárášjogas

Bohte olu posiitiiva máhcahagat čoahkkaneamis Kárášjogas, ja balánsa gaskal fágalaš lágideami oasseváldin vejolašvuohta, áigi neahttafierpmádahkii ja sosialiseremii deattuhuvvui.

Čoahkkaneamis lágidedje stohkosiid, ovttasbargodoaimmaid, jurddariđuid ja logaldallamiid čoahkkaneami lágideddjiin ja oasseváldiin. Dat lei maid áigi biddjon Sámedikkis fitnat, gos oasseváldit ožžo oahpisteame ja dieđuid sámi kultuvrra ja historjjá birra, ja maddái mot Sámediggi lea biddjon oktii ja mot dat bargá.

Oasseváldit ledje posiitiivvat oahppanbohtosii ja vásáhuslonohallamii čoahkkaneamis. Juogadit máhtu nuoradráđiid gaská lea dehálaš gávdnan dihte buriid vuogádagaid nuoraidmielváikkuheapmái mat duođaid doibmet. Dasa lassin addá oasseváldit neahttačoahkkaneamiin vejolašvuođa boahpteáiggi ovttasbargui ja kontávttá eará nuoradráđiiguin.

Sihke easkaálggahuvvon ja eambo hárvánan nuoradráđit ožžot ávki dakkár čoahkkaneamiin. Easkaálggahuvvon nuoradráđi ovddas Kárášjogas muitala miellahttu Henriette Alexandra Mielonen ahte “čoahkkaneapmi lea leamaš čielggadahtti. Mii eat diehtán nu ollu, muhto leat oahppan ahte mii sáhttit mátkkoštit seminárain, ja hupmat eará nuoraiguin ja nuoradráđiiguin. Mii eat ge diehtán ahte mii sáhttit mátkkoštit olgoriikii, dahje ahte mii sáhttit váldit mediain oktavuoda jus mii leat duhtameahttun juoidáin! Dat eambo hárvánan nuoradráđdi Álttás muitala ahte lea álohii ávki guldalit mot earát barget. Vaikko lea guhká čohkkán nuoradráđis, de ii geargga oahpuin goassege. Beassat oaidnit jurddariđuid, vugiid ja organisašuvdna modeallaid ja čađahemiid lea stuora ávkin dan bargui mii galgá dahkot nuoradráđiiguin.

Guossin ja oahpisteamis
Sámedikkis

“Čoahkkaneapmi lea leamašan čielggadahtti. Mii eat diehtán nu olu, muhto mii leat oahppan ahte mii sáhttit mátkkoštit seminárain, ja hupmat eará nuoraiguin ja nuoraidráđiiguin.”

- Henriette Alexandra Mielonen, Kárášjoga nuoraidráđdi

